

WF.003.2.2.2025

Uchwała nr 13/04/2025
Rady Dyscyplin Wydziału Filologicznego
z dnia 10 kwietnia 2025 r.

**w sprawie szczegółowych wytycznych dotyczących rozprawy doktorskiej
w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo**

Na podstawie par. 7 ust. 6 Regulaminu przeprowadzania czynności w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora oraz stopnia doktora habilitowanego prowadzonych w Uniwersytecie Rzeszowskim (stanowiącego załącznik do Uchwały nr 57/03/2025 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 24 marca 2025 r. w sprawie uchwalenia *Regulaminu przeprowadzania czynności w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora oraz stopnia doktora habilitowanego prowadzonych w Uniwersytecie Rzeszowskim*), Rada Dyscyplin Wydziału Filologicznego postanawia określić zasady przygotowania rozpraw doktorskich z dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Rzeszowskiego.

§1

Informacje ogólne

1. Rozprawa doktorska prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w dyscyplinie językoznawstwo lub literaturoznawstwo oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.
2. Przedmiotem rozprawy doktorskiej jest oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników własnych badań naukowych w sferze gospodarczej, kulturowej lub społecznej.
3. Rozprawa doktorska to praca pisemna, w tym monografia naukowa, zbiór opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych, a także samodzielna i wyodrębniona część pracy zbiorowej.
4. W przypadku gdy praca przedłożona jako rozprawa doktorska ma formę zbioru opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych, wówczas:
 - a. powinna mieć formę zwartego, poprzedzonego wstępem opracowania, do którego zostały włączone artykuły, na których oparto rozprawę;
 - b. artykuły wchodzące w skład rozprawy muszą być powiązane tematycznie; ten związek powinien zostać zaprezentowany i uzasadniony we wstępie rozprawy, a także w podsumowaniu;
 - c. każdy artykuł ze zbioru powinien zawierać szczegółowe dane bibliograficzne i powinien stanowić osobny rozdział rozprawy;
 - d. jeśli autor rozprawy nie jest jedynym autorem publikacji wchodzącej w skład rozprawy, musi dołączyć oświadczenie o swoim udziale w powstaniu artykułu oraz oświadczenia współautora/współautorów publikacji o ich wkładzie w powstanie tekstu; kandydat jest zwolniony z obowiązku przedłożenia oświadczenia w przypadku śmierci współautora, uznania go za zmarłego albo jego trwałego uszczerbku na zdrowiu, uniemożliwiającego uzyskanie wymaganego oświadczenia
5. Przedstawienie rozprawy w języku innym niż język polski wymaga zgody Rady Dyscyplin.

6. Przeprowadzenie obrony rozprawy doktorskiej w języku angielskim (lub innym, zgodnie z kompetencjami w ramach danej dyscypliny) wymaga zgody Rady Dyscyplin. Rada Dyscyplin zapewnia odpowiedni skład komisji doktorskich.

§2

Temat rozprawy

1. Temat rozprawy doktorskiej jest zatwierdzany:
 - a. w przypadku Doktorantów ze Szkoły Doktorskiej – wraz z Indywidualnym Planem Badawczym podczas kształcenia w Szkole Doktorskiej;
 - b. w przypadku kandydatów ubiegających się o nadanie stopnia doktora w trybie eksternistycznym – przez Radę Dyscyplin Wydziału Filologicznego.
2. Temat rozprawy doktorskiej powinien mieścić się w profilu badawczym Promotora/ Promotorów lub Promotora i Promotora pomocniczego.
3. Temat rozprawy doktorskiej nie może powielać w całości ani w części tematu innej pracy obronionej wcześniej w danej jednostce (lub w innych jednostkach), o ile nie stanowi jej twórczego rozwinięcia, polemiki lub innego ujęcia tematu.

§3

Wymogi formalne

1. Strona tytułowa rozprawy doktorskiej musi być zgodna ze wzorem udostępnionym na stronie internetowej Wydziału Filologicznego (Załącznik nr 1). Rozprawa doktorska napisana w języku obcym musi na stronie tytułowej zawierać również temat w języku polskim.
2. Nie ustala się minimalnej ani maksymalnej objętości rozprawy doktorskiej, należy jednak pamiętać, że temat powinien zostać wyczerpany, a poszczególne rozdziały powinny być – w miarę możliwości – proporcjonalne.
3. Rozprawa doktorska obligatoryjnie zawiera następujące elementy:
 - strona tytułowa – sporządzona według wzoru stanowiącego załącznik nr 1,
 - spis treści,
 - wstęp – wprowadzenie (prezentujące motywację podjęcia tematu, jego objaśnienie, ogólnie opisany cel, problem badawczy i zakres pracy, metodologię, a także strukturę całości),
 - część zasadnicza składająca się z rozdziałów i podrozdziałów,
 - zakończenie / wnioski końcowe (syntetyzująca prezentacja wyników badań, ocena rezultatów, wskazanie nierozstrzygniętych/wymagających dalszych badań kwestii, wnioski aplikacyjne – zastosowanie wyników badań itp.),
 - bibliografia,
 - wykaz skrótów, rysunków, tabel, wykresów, fotografii itp. – jeśli te elementy występują w pracy,
 - tytuł, streszczenie, słowa kluczowe rozprawy w języku angielskim.
 - tytuł, streszczenie, słowa kluczowe rozprawy w języku polskim (w przypadku rozprawy przygotowywanej w języku innym niż język polski).
4. Do pracy dołącza się:
 - oświadczenie doktoranta / osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora o samodzielnym przygotowaniu rozprawy doktorskiej (Załącznik nr 2),

- oświadczenie o tym, że rozprawa doktorska nie została wygenerowana (w całości lub części) przez sztuczną inteligencję (Załącznik nr 3).

§ 4

Wymogi techniczne

1. Format, czcionka, kolory:
 - a. format arkusza papieru: A4,
 - b. czcionka: Calibri, w tytułach rozdziałów i podrozdziałów czcionka pogrubiona,
 - c. wielkość czcionki podstawowej: 12 pkt, wysokość czcionki w przypisach dolnych: 10 pkt.
 - d. rozprawa doktorska powinna być napisana czarną czcionką na białym tle; inne kolory czcionki są niedopuszczalne; kolory mogą być wykorzystywane do sporządzania wykresów, rysunków, schematów, a także przy umieszczaniu zdjęć czy skanów dokumentów.
2. Odstęp, margines, akapit:
 - a. odstęp między wierszami: 1,5 wiersza w tekście głównym, 1,0 – w przypisach,
 - b. marginesy: górny: 2,5 cm, dolny: 2,5 cm, zewnętrzny: 2,5 cm, wewnętrzny: 2,5 cm,
 - c. tekst wyjustowany (wyrównany do obu marginesów),
 - d. każdy akapit rozpoczyna wcięcie (1,0 cm),
3. Ortografia
 - a. należy respektować nowe zasady ortograficzne określone przez RJP w załączniku do Komunikatu Rady Języka Polskiego przy Prezydium PAN z dnia 10 maja 2024 r. – dostępny tutaj: https://rjp.pan.pl/images/stories/2-za%C5%82acznik_do_komunikatu_04-11rev1.pdf
4. Inne uwagi redakcyjne:
 - b. wszystkie strony rozprawy doktorskiej muszą być ponumerowane, a numer powinien być umieszczony u dołu strony (z pominięciem strony tytułowej); numeracja powinna być ciągła w obrębie całej rozprawy,
 - c. każdy nowy rozdział (i inna samodzielna część rozprawy, np. wstęp, bibliografia, aneksy) powinien się zaczynać na nowej stronie (wydzielonej znakiem podziału strony); nie należy rozdzielać znakami podziału stron podrozdziałów pracy,
 - d. należy unikać pozostawiania pojedynczych liter na końcu wierszy (dotyczy to zarówno tekstu głównego, jak i podpisów, tytułów, przypisów); aby przenieść pojedyncze litery do następnej linijki należy użyć tzw. twardej spacji (shift+ctrl+spacja), która sprawia, że przyimek czy spójnik jest traktowany jako część wyrazu, który po nim stoi,
 - e. nie należy stawiać kropek po tytułach rozdziałów, podrozdziałów, tytułach tabel, wykresów, zdjęć itp.,
 - f. cytaty należy konsekwentnie albo ujmować w cudzysłów, albo zapisywać pochyłym drukiem (tzw. italikiem); nie należy stosować tych wyróżników naprzemiennie, ani obu na raz,
 - g. przytaczając cytaty dłuższe niż trzy wersy należy zastosować tzw. cytowanie blokowe;
 - h. opuszczenia w cytatach należy sygnalizować wielokropkiem w nawiasach kwadratowych [...],
 - i. wyrażenia obcojęzyczne o dużym stopniu przyswojenia przez język polski należy zapisywać tekstem prostym, np. notabene (łącznie), par exemple, expressis verbis itp.; inne, zwłaszcza terminy naukowe niemające polskich odpowiedników, należy zapisać kursywą,
 - j. tytuły książek, artykułów, utworów literackich, muzycznych należy wyróżniać kursywą.
 - k. tytuły wystaw, konferencji, sesji naukowych, konkursów należy zapisać antykwa w cudzysłowie,

- l. przy pierwszym wystąpieniu nazwy organizacji czy instytucji należy podać jej pełny zapis, dalej – można podawać skrót; w przypadku nazw powszechnie znanych (np. TMJP) dopuszcza się podanie skrótów bez ich rozwijania przy pierwszym użyciu,
- m. liczebniki należy zapisywać słownie, jeśli można je zapisać jednym słowem, zwłaszcza gdy odnoszą się do osób; przy wyliczeniu lub porównywaniu danych – cyframi,
- n. skróty: tys., mln, mld można stosować, jeżeli występują pełne tysiące (np. 47 tys.), w innym wypadku należy posługiwać się cyframi (np. 46 305); w liczebnikach pięciocyfrowych i wyższych należy wprowadzić w zapisie spacje (np. 45 300, 4 400 433),
- o. należy stosować zapis: lata dziewięćdziesiąte (forma: lata 90-te jest błędna); należy zapisywać: XX w., nie 20. w. czy dwudziesty wiek,
- p. okresy, np. 1939–1945, należy łączyć pauzą bez spacji, podobnie strony dzieła, np. s. 11–20; liczbę wszystkich stron dzieła (ma być podzielna przez 4) podajemy następująco: 420 ss.,
- q. dywiz służy do zapisu nazwisk dwuczłonowych, np. Czerny-Stefańska, Ptaszyn-Wróblewski, złożzeń przymiotnikowych: biało-czerwony, literacko-artystyczny itp.; nie stosujemy dywizu w zestawieniach, w których drugi wyraz precyzuje znaczenie pierwszego, np. artysta muzyk, nauczyciel wychowawca,
- r. należy unikać stosowania cyrylicy – tytuły, fragmenty tekstów z języka rosyjskiego, ukraińskiego itp. należy podać w transkrypcji wydawniczej na łacinkę (nie dotyczy prac rosyjskojęzycznych),

§ 5

Wymogi dotyczące przypisów i bibliografii

- 1. Rozprawa doktorska w dyscyplinie językoznawstwo powinna być opracowana zgodnie ze standardem APA (zob. <https://apastyle.apa.org/>) – przypisy bibliograficzne są umieszczane w tekście (tzw. przypisy harwardzkie). Dopuszczalne są przypisy rozwijające, uzupełniające, polemiczne na dole strony.
- 2. Rozprawa doktorska w dyscyplinie literaturoznawstwo:
 - a. pisana w językach obcych, powinna być opracowana zgodnie ze standardem Chicago Style Manual,
 - b. pisana w języku polskim, powinna zawierać przypisy tzw. tradycyjne (przypisy dolne).

§ 6

Weryfikacja rozprawy w systemie antyplagiatowym

- 1. Zasady umieszczania rozprawy doktorskiej w systemie WU reguluje *Regulamin antyplagiatowy* stanowiący Załącznik nr 1 do Zarządzenia Rektora UR nr 228/2021 z dnia 1 grudnia 2021 (paragraf 2). Najważniejsze zapisy to:
 - a. Rozmiar rozprawy doktorskiej (w formacie jednego pliku *.pdf, *.doc, *.docx, *.odt) nie może przekraczać 20MB;
 - b. Umieszczając rozprawę doktorską w systemie, doktorant jest zobowiązany wprowadzić następujące dane: język pracy, streszczenie, słowa kluczowe.
- 2. Promotor jest informowany pocztą elektroniczną o wprowadzeniu rozprawy doktorskiej do WU przez Doktoranta; jest on zobowiązany niezwłocznie sprawdzić kompletność rozprawy i skierować do sprawdzenia w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym lub – w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości – wrócić pracę do poprawy.

3. Po sprawdzeniu rozprawy doktorskiej w JSA zmienia się status rozprawy na *Sprawdzono* i Promotor ma możliwość przeanalizowania raportu.
4. Wydrukowany i zaakceptowany *Raport ogólny z badania* wraz z pozytywną opinią Promotor przekazuje do Dziekanatu, a w przypadku absolwentów Szkoły Doktorskiej UR – do Sekretariatu Szkoły Doktorskiej.
5. W przypadku doktoratów w trybie eksternistycznym obowiązek sprawdzenia rozprawy doktorskiej w JSA spoczywa na promotorze.

§ 7

Złożenie rozprawy

1. Kandydat przedkłada rozprawę doktorską (wraz ze streszczeniem w języku angielskim) w sześciu (w przypadku powołania promotora pomocniczego – w siedmiu) egzemplarzach w formie papierowej oraz w formie elektronicznej.
2. Egzemplarz do akt powinien być wydrukiem dwustronnym, ponumerowanym, złożonym w opisanej, nielaminowanej teczce aktowej z tektury, bez gumek.
3. Rozprawa w wersji elektronicznej powinna być zapisana w formacie PDF lub edytorach tekstu umożliwiających prostą zmianę pliku na PDF.
4. W przypadku gdy rozprawa została przygotowana w języku innym niż język polski kandydat przedkłada streszczenie w języku polskim i angielskim.
5. Teksty rozprawy doktorskiej w postaci wydruku komputerowego oraz pliku elektronicznego muszą być identyczne z wersją pracy zaakceptowaną przez Promotora/Promotorów. Za zgodność wersji odpowiada Autor pracy, zgodnie z oświadczeniem określonym w Załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 8

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia przez Radę Dyscyplin Wydziału Filologicznego.

Uniwersytet Rzeszowski
Przewodnicząca
Rady Dyscyplin Wydziału Filologicznego
dr hab. Agnieszka Myszka, prof. UR